

Bu bizim aydınımız için önemli bir sorudur; çünkü o, yönünü kendi seçmekten çekinir. Maazallah ya medeni dünyanın gidişi ile ters düşerse...

Şimdi bakalım, dünya nerelere gidebilir?

Bundan yirmi-otuz yıl önce dünya kesinlikle proleter diktatörlüğüne doğru gidiyordu. Bu tarihin önünde durulmaz akışıydı. Proleterlerin birleştiği dünyada millet yok olacaktı. Devlet gereksiz hâle gelecek ve sönüp gidecekti. İsterseniz orijinal ifadeyi kullanalım: “wither away” eyleyecekti... Bu gidiş “bilimin kesin öngörüsü” idi ve ancak aptallar buna direnmeğe çalışırdı.

Bugün dünya globalleşmeye doğru gidiyor. Bu tarihin önünde durulmaz akışıdır. Globaleşme ile milletler yok olacak. Milletler yok olunca ulus devlet haydi haydi yok olacak. Hatta bir süre sonra devletin kendisi de eriyip yok olacak. Bu gidiş “bilimin kesin öngörüsüdür” ve ancak aptallar buna direnmeğe çalışır.

Yirmi yıl önceki kâhinlerle bugünküler aşağı yukarı aynı insanlar. Allah razı olsun, bizi aydınlatmaya, bilimin kesin öngörülerini biz fanilere bildirmeğe devam ediyorlar. Gerçi bilimin kesin öngörüleri, yukarda görüldüğü gibi değişmektedir ama kesinlikleri ve bizim aptallığımız sabittir. Ha, bir de milletlerin ve devletlerin yok olacağı sabittir...

ABD’yi yabana atmak

Niçin bu kadar aptalım sorusunun sıkıntısı içinde kendimi internete attım; gezinirken, Amerika Birleşik Devletleri’nin geçen Mayıs’ta yayınlanan Güvenlik Stratejisi’ne rastladım. Basınımızda bol bol yazılıp çizilmiş; meselâ Star’da Beril Dedeoğlu, iki yazısında incelemiş; benim yeni haberim oldu.

Bir bakayım dedim. Acaba ABD, dünyanın nereye gittiğini düşünüyor. Öyle ya, millet ortadan kalkacağına, ulus devlet yol olacağına göre, bu geçiş döneminde ne yapacaklar... Eh son baktığımda ABD dünyanın önemsiz oyuncularından biri değildi. Onun planları, dünyaya bakışı hepten yabana atılmaz değil mi?

“...bu yüzden, millî güvenlik stratejimiz Amerika’nın liderliğinin yenilenmesine odaklıdır; ta ki 21. asırda çıkarlarımızı daha etkin şekilde ilerletebilelim.” Yahu bunu yazanın dünyanın gidişinden haberi yok galiba, onu Başkan Obama’ya şikâyet edeyim diye düşünürken ne göreyim, stratejiyi zaten Başkan Obama imzalamış ve ilk sayfaları bizzat kaleme almış. Kendi ifadesi şöyle: “...millî güvenlik stratejimiz uzun vadede liderliğimizin yenilenmesine odaklıdır... Bu Yönetimin,

Amerikan halkının selâmeti ve güvenliğinden daha büyük bir sorumluluğu yoktur... Ancak, şu anda önümüzde bulunan savaşları icra ederken onların ötesindeki ufku da görmeliyiz-Amerika'nın daha güçlü ve daha emniyette olduğu, karşılaştığı meydan okumaları alt ederken dünyadaki insanların umutlarına da hitap ettiği bir dünyayı. Bu (dünyaya) varabilmek için bir millî yenilenme ve global liderlik stratejisi gütmeliyiz-Amerikan gücünün ve nüfuzunun temelini tekrar inşa eden bir stratejiyi..."

Güvenlik herşey midir?

Strateji belgesinde "güvenlik"ten ne anlaşıldığını bulmak istedim. Okudukça gördüm ki, ABD'nin güvenlik anlayışı, bir zamanların "topyekûn harb"i gibi her şeyi içine alan bir kavram. 1991 yılında Harvard Business Review'de ünlü pazarlamacı Regis MacKenna'nın bir makalesi yayınlanmıştı. MacKenna o makalede bir tekerleme icat etti: Pazarlama her şeydir ve her şey pazarlamadır. Bu o kadar tuttu ki, şimdi Google'da tırnaklı aradığımda 40 bin sonuç çıkıyor.

ABD Güvenlik Strateji Belgesi'nden çıkan sonuç da şu: Güvenlik her şeydir; her şey güvenliktir.

Şöyle başlanıyor: "Amerika Birleşik Devletleri, gücümüzün ve nüfuzumuzun kaynaklarını inşa ederek dünyadaki liderliğini yenilemelidir... Bunun içinde askerî gücümüz, ekonomideki rekabetçiliğimiz, ahlâki liderliğimiz, global angajmanımız ve milletlerin ve insanların karşılıklı çıkarlarına hizmet eden bir milletlerarası sistemin kurulması gayretleri vardır."

Fakat ilerledikçe görüyorsunuz ki bu paragraftaki başlıkların da alt başlıkları var. Eğitimden sağlığa her şey ama her şey ABD'nin "güvenliği" ile ilgili. Meselâ 2020 yılına kadar ABD'nin dünyada en yüksek üniversite mezunu oranına sahip olması da güvenliğin stratejik hedefi.

Tamam dedim... İşin sırrı burada. ABD, güvenlik deyince orduyu falan değil ekonomiyi, eğitimi, diplomasiyi anlıyor. Nitekim Obama'nın bu stratejiyi ilk açıkladığı Westpoint Harp Okulu konuşmasını Milliyet, "Obama'nın yeni güvenlik stratejisi: Diplomasi" diye vermemiş miydi! Yeni dünya düzeninde silah yok; diplomasi var. Gerçi bu haberin altına yorum yapan bir okuyucu, "Hiç sanmıyorum, hiç" yazmış ama o da muhtemelen benim gibi aptallardan biridir... Üstelik globalleşen, milletlerin, devletlerin yok olduğu dünyaya da bu yakışır. Hiç silahlı kuvvetlerle, polisle güvenlik olur mu? (Hatta güvenlikle güvenlik olur mu? Hırsızları öpmeli, katillere sarılmalıyız. Yoksa onlar mı bizi öpecekti? Karıştırıyorum...)

Fakat belgeyi okudukça hayal kırıklığına uğradım. Bakın şu ifadelere: "rakipsiz ordu"/ "...dünyanın en büyük ekonomisi ve en güçlü ordusu"/ "Ordumuz konvansiyonel üstünlüğünü ve çekirdek silahlar var olduğu müddetçe nükleer caydırıcılığını sürdürürken asimetrik tehditleri mağlup etme, dünyanın uluslar arası bölgelerine serbestçe girip çıkma ve ortaklarını destekleme kabiliyetini muhafaza etmelidir."/ "Amerika Birleşik Devletleri milletimizi ve çıkarlarımızı savunmak için gerektiğinde tek başına hareket etme hakkını saklı tutmalıdır...".

Bu Yönetimin, Amerikan halkının selâmeti ve güvenliğinden daha büyük bir sorumluluğu yoktur" ifadesinde, muhakkak ki "Analarımız ağlamasın" mesajı mevcuttur. Ancak devamında, bizimkinden biraz farklı olarak, "Analarımızın ağlamaması için kimin anasını ağlatmak

gerekiyorsa onun anasını ağlatırız.” mesajı da mevcuttur.

Harp etmeden mağlup et

Yani her problem karşısında ABD, hemen silaha mı davranacaktır? Kesinlikle hayır. Metinde önceki yönetim biraz da böyle yaptığı için üstü kapalı tenkit ediliyor. Obama’nın kendi kaleminden okuyalım: “Genç bir asrın bütün ağırlığı Amerika’nın omuzlarına yüklenemez-gerçekten de hasımlarımız, Amerika’nın kuvvetlerini fazlaca dağıtarak güçsüzleşmesini görmek ister. Geçmişte her işe tek başına kalkışmayacak ve aklıselimle harekete edecek kadar uzak görüşlüydük. İkinci Dünya Harbi boyunca tarihin en güçlü koalisyonunun parçasıydık ve Soğuk Harbe tahammül edebilecek bir hür milletler ve kurumlar camiası kurabildik. Birlikte hareket etmenin problemlerini ve milletlerarası sistemin eksikliklerini kavrayacak kadar berrak görüşlüyüz; fakat Amerika, milletlerarası işbirliği akıntılarının dışına çıkarak başarı sağlamamıştır. Biz o akıntıları hürriyet ve adalet yönüne sevk ederek başardık-öyle ki milletler sorumluluklarını yerine getirdikçe serpilsin, getirmedikleri zaman da sonuçlarına katlansınlar.”

Bu girişten sonra tekrar tekrar vurgulanan şu: Bizim liderliğimizde bir dünya düzeni oluşacaktır. Bu düzende hasımlarımızla harp etmeden onların mağlup edilmesi, hizaya getirilmesi esastır. Bunu tek başımıza değil diğer milletlerle birlikte yapacağız. “Diğer milletler”den kastedilen en başta G20’dir. “Yeni beliren etki merkezleri” başlığı altında şunlar söyleniyor: “Hızlanan ekonomik büyüme ve siyasi istikrar sonucunda tek tek milletler gittikçe artan bölgesel ve küresel roller yükleniyor ve milletlerarası işbirliği coğrafyasının görünümünü değiştiriyorlar... Meselâ G20’nin önde gelen ekonomik forum olarak yükselişi geleneksel büyük ekonomilerle yeni beliren nüfuz merkezleri arasında daha fazla iş birliğini gerektiren apaçık bir kaymayı işaret ediyor... geniş global problemler artık birkaç büyük ülke tarafından çözülemez.” Strateji belgesinde AB’den sadece iki yerde söz ediliyor. Diğer AB, “Afrika Birliği” de ona eşit sayıda, iki yerde geçiyor.

Uyana havuç uymayana sopa

Peki, bu tek tek milletlerle ne yapılacak? “Birleşik Devletler, başka herhangi bir milletin hareketlerine bakmaksızın kendi halkını korur ve kendi refahını ilerletir; fakat müşterek meydan okuyuşlara dur diyecek kolektif hareketleri içinde barındırabilen adil ve sürdürülebilir uluslararası bir düzen de bizim çıkarımızadır. “

İşte ABD, böyle bir düzenin kurulup işletilmesinde liderliği üstlenmiştir. Böyle bir düzen ancak uyumlu ülkelerin ödüllendirilmesi, uyumsuzların cezalandırılmasıyla yürür: “...milletlerin sorumlu davranmaları için teşvikler, böyle yapmadıkları zamanlar için de müeyyideler (olacaktır)”/ “...öyle ki üzerlerine düşeni yapan milletler sorumlu hareket etmenin yararlarını görecektir. Yolun kurallarına uyulmalıdır ve kuralları ihlâl eden milletlerin karşılaşacağı müeyyideler bulunmalıdır.”/ “Hasmane davranan hükümetlere açık bir seçim sunmaktayız: Uluslararası normlara uyun ve uluslararası camianın sunduğu siyasî ve ekonomik yararlardan faydalanın veya bu yolu reddedin ve bu kararınızın daha fazla tecrit edilmek dâhil, sonuçlarına katlanın. “

Ulus devlet bitti mi?

Aydınlarımızdan özür dileyerek belirteyim, ABD, milletlerin ve ulus devletlerin bittiğinden -veya biteceğinden- bihaber, her yerde, tıpkı yukarda verdiğim gibi “millet, millet, millet” deyip duruyor. Ben alışkanlıktan bazılarını “ülke” diye çevirmiştim ama kontrol edince düzeltme gereği duyup yeniden “millet” yaptım. Bizim arkadaşların gidip Obama ve ABD State Departmentına artık milletin ve millî devletin bittiğini haber vermesi lâzım. Hayrına...

Yoksa millet ve ulus devlet sadece bizim sınırlarımız içinde bitiyor; dünyanın geri kalanında devam mı ediyor? Burada da benim aptallığımın ulaşamadığı bir strateji mi var?

ABD Güvenlik Stratejisi bitmedi. Güvenliğin ekonomisine hiç dokunmadık. Sivil-yumuşak güç bu stratejideki büyük yere sahip: “Dünyanın her yerinde Müslüman cemiyetlerle pozitif ilişkiler kuran”; bizzat Başkan Obama’nın ifadesiyle, “...yönetişimi güçlendirebilen ve insan izzeti nefsini destekleyen gelişme uzmanları; fesat tertiplerini çözen, yargı sistemlerini güçlendiren ve diğer ülkelerle dikiş yeri görünmeden birlikte çalışabilen istihbarat ve kolluk kuvvetleri” var. Bunlar silahlı kuvvetler değil. Bu önemli noktaları gelecek yazılara bırakıp strateji metninin kendi son paragrafı ile bitireyim...

“Amerikanlar fıtraten kendilerinden emin ve iyimser insanlardır. Kurucu belgelerimizdeki olağanüstü güç ve o değerlere hayat veren Amerikan nesillerinin yetkinlikleri ve cesaretleri olmasaydı bugünün dünyasındaki liderlik konumumuza ulaşamazdık. Onlar hizmetleriyle, fedakârlıklarıyla, emelleriyle ve daha mükemmel bir birlik için sebatlarıyla bizi bu noktaya getirdi. Bugün de aynı nitelikleri, milletimize zarar vermek isteyenlere karşı defalarca göreve giden üniformalı genç erkek ve kadınlarımızda ve onların sivil eşdeğerlerinde buluyoruz.”19.11.2010 MİLLETHABER

İskender Öksüz